ข่าวเด่นประจำสัปดาห์จากสาธารณรัฐประชาชนจีน
(Weekly News from China)
สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เมืองกวางโจว
ประจำวันที่ 9 - 15 พฤศจิกายน 2569

จีนปรับกฎขึ้นทะเบียนผู้ส่งออก–นำเข้าอาหาร ยกระดับการตรวจสอบย้อนกลับ

สำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (General Administration of Customs of China: GACC) ประกาศใช้ระเบียบการขึ้นทะเบียนผู้ส่งออกและผู้นำเข้าอาหารฉบับใหม่ มีผลตั้งแต่วันที่ 23 ตุลาคม 2569 โดยลดจำนวนข้อมูลที่ต้องกรอก ลดระยะเวลาพิจารณาเหลือ 3 วันทำการ และกำหนดให้ทะเบียน มีผลใช้ได้โดยไม่กำหนดวันหมดอายุ พร้อมเพิ่มความเข้มงวดในการตรวจสอบข้อมูลและการตรวจสอบย้อนกลับสินค้าอาหารนำเข้า ผู้ส่งออกสินค้าอาหารไทยควรตรวจสอบสถานะทะเบียนและประสานงานกับผู้นำเข้าในจีน เพื่อให้ข้อมูลที่ใช้สำแดงสินค้าถูกต้องและลดความเสี่ยงจากความล่าช้าในการนำเข้า

สำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (General Administration of Customs of China: GACC) ออกประกาศฉบับที่ 150 ประจำปี 2569 (海关总署公告 2026 年第 150 号) เรื่อง ระเบียบการขึ้นทะเบียนผู้ส่งออกและผู้นำเข้าอาหาร (进口食品进出口商备案管理规定) มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 23 ตุลาคม 2569 แทนระเบียบเดิมที่ใช้มาตั้งแต่ปี 2555 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดภาระด้านเอกสาร อำนวยความสะดวกทางการค้า และเพิ่มประสิทธิภาพการกำกับดูแลความปลอดภัยอาหารนำเข้า โดยระเบียบฉบับใหม่กำหนดหน้าที่การขึ้นทะเบียนของผู้ประกอบการ 2 กลุ่ม ได้แก่

(1) ผู้ส่งออกอาหารหรือผู้แทนในต่างประเทศ รวมถึงผู้ส่งออกอาหารไทยที่ส่งสินค้าเข้าสู่จีน ต้องยื่นคำขอขึ้นทะเบียนต่อ GACC โดยกรอกแบบฟอร์มข้อมูลผู้ส่งออกหรือผู้แทนในต่างประเทศ (进口食品境外出口商或代理商备案信息表) ซึ่งลดจำนวนข้อมูลจาก 20 รายการ เหลือ 10 รายการ และเมื่อผ่านการขึ้นทะเบียนจะได้รับรหัสทะเบียนสำหรับใช้ในการสำแดงสินค้าอาหารนำเข้า

(2) ผู้นำเข้าอาหารในจีน ต้องมีสถานะเป็นผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกต้องตามกฎหมายจีน และขึ้นทะเบียนเป็นผู้รับหรือผู้ส่งสินค้านำเข้าและส่งออกกับศุลกากรจีนแล้ว หรือดำเนินการพร้อมกับการขึ้นทะเบียนผู้นำเข้าอาหาร โดยยื่นแบบฟอร์มข้อมูลผู้นำเข้าอาหาร (食品进口商备案信息表) ต่อสำนักงานศุลกากรในพื้นที่ตั้งของบริษัท ซึ่งลดจำนวนข้อมูลจาก 20 รายการ เหลือ 16 รายการ ทั้งนี้ จีนยังปรับประเภทสินค้าอาหารที่ใช้ในการขึ้นทะเบียนของผู้ประกอบการทั้งสองกลุ่มให้สอดคล้องกับประเภทสินค้าของสถานประกอบการผลิตอาหารในต่างประเทศ

ระเบียบฉบับใหม่ยังลดระยะเวลาพิจารณาคำขอขึ้นทะเบียนของผู้นำเข้าอาหารในจีน จาก 5 วันทำการ เหลือ 3 วันทำการ และกำหนดระยะเวลาพิจารณาของผู้ส่งออกหรือผู้แทนในต่างประเทศ 3 วันทำการเช่นเดียวกัน โดยนับจากวันที่ได้รับคำขอที่มีข้อมูลครบถ้วน หากเอกสารไม่ครบถ้วน ศุลกากรต้องแจ้งรายการที่ต้องแก้ไขทั้งหมดภายใน 3 วันทำการ นอกจากนี้ ทะเบียนมีผลใช้ได้โดยไม่กำหนดวันหมดอายุ แต่หากมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลต้องแจ้งแก้ไขภายใน 60 วัน โดยผู้นำเข้าในจีนที่ย้ายสถานประกอบการต้องยื่นแก้ไขข้อมูลต่อสำนักงานศุลกากรในพื้นที่ตั้งแห่งใหม่โดยไม่ล่าช้า ทั้งนี้ ผู้ประกอบการสามารถขึ้นทะเบียน แก้ไข หรือยกเลิกทะเบียนผ่านระบบ International Trade Single Window หรือระบบบริการภาครัฐของศุลกากรจีน

ด้านการกำกับดูแล GACC กำหนดให้การสำแดงสินค้าอาหารนำเข้าต้องระบุชื่อผู้ส่งออกและผู้นำเข้า รหัสทะเบียนผู้ส่งออกหรือผู้แทนในต่างประเทศ และรหัสเครดิตทางสังคมแบบรวม (Unified Social Credit Code) ของผู้นำเข้าในจีนอย่างถูกต้อง เพื่อให้สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ โดยศุลกากรมีอำนาจตรวจสอบเอกสาร ขอข้อมูลเพิ่มเติม และตรวจสอบสถานประกอบการ หากพบข้อมูลไม่ตรงกับข้อเท็จจริง จะสั่งให้แก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด รวมถึงสามารถยกเลิกทะเบียนตามกฎหมายในกรณีเลิกกิจการ ล้มละลาย ถูกเพิกถอนทะเบียนหรือใบอนุญาตประกอบธุรกิจ หรือผู้ประกอบการยื่นขอยกเลิกทะเบียนด้วยตนเอง

สำหรับผู้ส่งออกอาหารไทยที่ยังไม่เคยขึ้นทะเบียน ควรตรวจสอบประเภทสินค้าที่อยู่ภายใต้ระเบียบและดำเนินการขึ้นทะเบียนกับ GACC ส่วนผู้ประกอบการที่ขึ้นทะเบียนแล้วและข้อมูลยังถูกต้อง สามารถใช้ทะเบียนเดิมต่อไปได้โดยไม่ต้องขึ้นทะเบียนใหม่ อย่างไรก็ตาม หากมีการเปลี่ยนแปลงชื่อบริษัท ที่อยู่ หรือข้อมูลติดต่อ ต้องแก้ไขข้อมูลภายในระยะเวลาที่กำหนด และแจ้งให้ผู้นำเข้าในจีนทราบ เพื่อให้ข้อมูลที่ใช้สำแดงสินค้าตรงกับระบบศุลกากร

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจต่อประเทศไทย และแนวทางการปรับตัวของภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้ประกอบการไทย

การปรับปรุงระเบียบครั้งนี้เป็นผลดีต่อผู้ส่งออกอาหารไทย โดยเฉพาะผู้ประกอบการรายใหม่ที่ต้องการเข้าสู่ตลาดจีน เนื่องจากช่วยลดภาระด้านเอกสารและระยะเวลาการขึ้นทะเบียน อย่างไรก็ตาม จีนยังคงเข้มงวดในการตรวจสอบข้อมูลผู้ประกอบการและการตรวจสอบย้อนกลับสินค้าอาหารนำเข้า ผู้ประกอบการไทยจึงควรตรวจสอบสถานะทะเบียน ชื่อบริษัท ที่อยู่ และรหัสทะเบียนในระบบ GACC ให้ตรงกับเอกสารส่งออก พร้อมประสานงานกับผู้นำเข้าและตัวแทนดำเนินพิธีการศุลกากรในจีน เพื่อยืนยันความถูกต้องของข้อมูลทั้งสองฝ่ายก่อนจัดส่งสินค้า รวมถึงจัดเก็บเอกสารที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ เพื่อรองรับการตรวจสอบ

นอกจากนี้ ผู้ประกอบการควรตรวจสอบข้อกำหนดการขึ้นทะเบียนสถานประกอบการผลิตอาหารในต่างประเทศตามคำสั่ง GACC ฉบับที่ 280 ซึ่งเป็นข้อกำหนดแยกต่างหาก รวมถึงเงื่อนไขการอนุญาตนำเข้าสินค้าแต่ละประเภท เพื่อป้องกันปัญหาด้านเอกสารและความล่าช้าในการตรวจปล่อยสินค้า ทั้งนี้ การเตรียมข้อมูลให้ถูกต้องและประสานงานกับคู่ค้าจีนอย่างใกล้ชิดจะช่วยลดความเสี่ยงด้านต้นทุน รักษาความต่อเนื่องในการส่งออก และเพิ่มความพร้อมในการแข่งขันของสินค้าอาหารไทยในตลาดจีน

.....

จัดทำโดย สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เมืองกวางโจว
11 พฤศจิกายน 2569
แหล่งข้อมูล : http://www.customs.gov.cn/customs/2026-10/27/article_2026102708304266993.html
ภาพ : https://www.eeo.com.cn/2025/0714/738256.shtml